

Міністерство освіти і науки України
Полтавський державний аграрний університет

ФАКУЛЬТЕТ
ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ

ПДАУ

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ НАУКИ

VI Всеукраїнська науково-практична конференція.

присвячена 25-річчю заснування факультету обліку та фінансів ПДАУ
та пам'яті його першого декана д. е. н., професора Опрі А.Т.

(5 грудня 2023 р.)

м. Полтава 2023

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»: збірник матеріалів
VI Всеукраїнської науково-практичної конференції (5 грудня 2023 р.)*

УДК 33: 167.1

А 43

Рекомендовано до друку вченою Радою факультету обліку та фінансів Полтавського державного аграрного університету (протокол № 4 від 20.11.2023 р.).

Редакційна колегія:

- **Безкровний О.В.**, к. е. н., доцент, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Дорогань-Писаренко Л. О.**, к. е. н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Зоря О. П.**, д. е. н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Перерва П. Г.**, д. е. н., професор, завідувач кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»;
- **Томілін О. О.**, д. е. н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Бражник Л. В.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Єгорова О. В.**, к. е. н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;
- **Кубецька О. М.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри аналітичної економіки та менеджменту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ;
- **Остапенко Т. М.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри аналітичної економіки та менеджменту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ;
- **Лега О. В.**, к. е. н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету.

Актуальні питання сучасної економічної науки : збірник матеріалів VI Всеукр. наук.-практ. конф., присвяченій 25-річчю заснування факультету обліку та фінансів ПДАУ та пам'яті його першого декана д. е. н., професора Опрі А.Т., 5 грудня 2023 р. Полтава : ПДАУ, 2023. 416 с.

До збірника матеріалів VI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні питання сучасної економічної науки» ввійшли результати міждисциплінарних теоретичних та прикладних досліджень актуальних проблем української економіки.

Матеріали надруковані в авторській редакції. Редакційна колегія може не розділяти поглядів авторів. Відповідальність за зміст матеріалів, точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела, достовірність іншої інформації та за додержання норм авторського права несуть автори.

© Колектив авторів

© Полтавський державний аграрний університет

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»: збірник матеріалів
VI Всеукраїнської науково-практичної конференції (5 грудня 2023 р.)*

ВІДРОДЖЕННЯ ЕФЕКТУ НОЯ В СВІТОВІЙ ЕКОНОМІЦІ НА ПЕРЕТИНІ 20-Х РОКІВ ХХІ СТОЛІТТЯ: ФІКСАЦІЯ, РЕТРОСПЕКТИВИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ Білоцерківець Володимир.....	53
ОЦІНКА ПОКАЗНИКІВ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ У КОМПЛЕКСНОМУ АНАЛІЗІ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВ Бойко Євгеній, Токар Анастасія.....	55
ОСНОВНІ РИСИ ОРГАНІЗАЦІЇ СТАТИСТИЧНИХ СПОСТЕРЕЖЕНЬ Бондаренко Валерія	58
ДИНАМІКА РІВНЯ РОБОЧОЇ СИЛИ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ У ПЕРІОД РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ Борак Аліна	61
ОПТИМІЗАЦІЯ І МОДЕЛЮВАННЯ В ЕКОНОМІЦІ ПІДПРИЄМСТВ АПК ЯК НЕОБХІДНІ КОМПОНЕНТИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ Борисенко Володимир, Борисенко Дмитро	64
КОРУПЦІЯ В УКРАЇНІ У ФАКТАХ ТА ЦИФРАХ Браїлко Ангеліна.....	67
СТАНОВИЩЕ ІТ-РИНКУ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ Василенко Олександр.....	70
ВИДИ СТРАТЕГІЙ МАРКЕТИНГОВОЇ ТОВАРНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА Вендін Олександр.....	73
ВПЛИВ ВІРТУАЛЬНОЇ ТА ДОПОВНЕНОЇ РЕАЛЬНОСТІ НА РОЗВИТОК МАРКЕТИНГУ Грунська Вікторія.....	76
ПЕРЕВАГИ МІЖНАРОДНОЇ СТАНДАРТИЗАЦІЇ Герасімова Віолетта	79
ЗНАЧИМІСТЬ ОЦІНКИ ТА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ПРОЄКТУ Герасімова Віолетта	82
СУЧАСНІ ПАРАДИГМИ МЕНЕДЖМЕНТУ Гололобова Вікторія	84
ДЕРЖАВНИЙ БЮДЖЕТ УКРАЇНИ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ Горулько Ліана.....	87

КОРУПЦІЯ В УКРАЇНІ У ФАКТАХ ТА ЦИФРАХ

Браїлко Ангеліна

здобувач вищої освіти ОС Бакалавр

Полтавський державний аграрний університет. м. Полтава

Науковий керівник: Дорошенко Андрій, к. е. н., доцент

Корупція є однією із найбільших проблем України. Вона посідає третю позицію в списку найактуальніших проблем країни після війни. Серед публічних органів думка менш однозначна – вони вважають корупцію менш важливою, ніж громадяни і власники підприємств. Вони вбачають інші проблеми, такі як безробіття, високі ціни на життя та низька якість медичних послуг, які також потребують уваги [1].

Отже, що ж являє собою корупція?

Корупція – це негативне суспільне явище, яке проявляється в злочинному використанні службовими особами, громадськими і політичними діячами їх прав і посадових можливостей з метою особистого збагачення [2].

Корупція може приймати різні форми, такі як хабарництво, вимагання хабарів, зловживання службовим становищем, недеклароване збагачення тощо.

Як виглядає типова корупція?

Гроші та хабарі - це найнижчий рівень корупції. Організаційна корупція виникає на вищому рівні і виглядає як домовленість, коли відбувається обмін «позиціями на потоці», де корупційна рента може бути отримана без прийняття хабарів. У такій системі лише «свої» люди можуть отримувати «відкати» [3].

До основних причин виникнення корупції можна виділити такі категорії:

- політичні: стосується можливості щодо використання наданих повноважень для задоволення приватних інтересів;
- економічні: для того, щоб державні службовці могли здійснювати свої повноваження у сфері управління економікою, а також це стосується складної економічної ситуації в країні та низький рівень безробіття;
- правові: антикорупційна система не є ефективною, а антикорупційне законодавство відсутнє;
- організаційно-адміністративні: йдеться про можливість чиновників приймати рішення на власний розсуд та масову заміну чиновників з використанням своїх зв'язків;
- соціально-психологічні: низька громадська свідомість, деформована ментальність з усвідомленням того, що будь-яку проблему можна вирішити без зайвих зусиль і витрат часу;

Також основними політичними причинами корупції є загальна нестабільність влади та відсутність волі до боротьби з корупцією [4].

Антикорупційні методи для боротьби з корупцією можна поділити на превентивні та каральні.

Превентивні методи – це способи створення умов, для запобігання або мінімізації корупції в певних сферах суспільного життя, в законодавчій,

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»: збірник матеріалів
VI Всеукраїнської науково-практичної конференції (5 грудня 2023 р.)*

адміністративній, економічній та бізнес-системах держави.

Каральні методи – це ті методи, які передбачають суворе покарання за корупційні правопорушення та дії. Водночас ці методи є певною мірою превентивними, оскільки вони перешкоджають корупційній поведінці в майбутньому через страх бути покараним.

З 2014 року в Україні діє Закон «Про запобігання корупції» який чітко визначає поняття корупції, перелік осіб, на яких поширюється дія Закону, та перелік конкретних шляхів та засобів боротьби з корупцією в Україні.

25 січня 2023 року НАБУ та САП подали до суду справу проти керівників державного дорожньо-експлуатаційного підприємства в Полтавській області, яких звинувачують у зловживанні службовим становищем та нецільовому використанні 29 млн грн з Державного дорожнього фонду. Розслідування показало, що в 2018 році цей орган організував закупівлю послуг з підготовки проектно-кошторисної документації на ремонт трьох важливих доріг загального користування в Полтавській області, порушуючи закономірні процедури та відсутність належного обґрунтування [5].

Антикорупційні органи зафіксували 9 тис. 787 випадків розкрадання майна шляхом зловживання службовим становищем у 2016 році. У 2017 році це число становило 10 тис. 756, у 2018 році – 10 тис. 713, у 2019 році – 9 тис. 74, у 2020 році – 11 тис. 160, і за перші пів року 2021 року було зафіксовано 6 тис. 635 випадків [6].

Першим кроком і методом боротьби з корупцією є реалізація антикорупційної політики, стратегій і програм в Україні. Водночас, для запобігання корупційним правопорушенням передбачені такі методи:

- обмеження щодо використання публічних повноважень та посад;
- обмеження щодо прийняття подарунків;
- запобігання одержанню та використанню неправомірної допомоги та подарунків;
- обмеження щодо діяльності після закінчення трудової діяльності, пов'язаної з використанням функції держави або місцевого самоврядування;
- обмеження щодо тісної співпраці [7].

Отже, корупція лишається серйозною проблемою в Україні, але уряд та суспільство активно борються з нею. Запровадження антикорупційних інституцій та законодавчих актів є важним кроком для поліпшення ситуації. Продовження зусиль і залучення громадськості до цієї боротьби є ключем до будівництва справедливого та прозорого суспільства в Україні.

Список використаних джерел

1. Стан корупції в Україні 2023: сприйняття, досвід, ставлення. [Електронний ресурс]. URL : <https://engage.org.ua/stan-koruptsii-v-ukraini-2023-spryjniattia-dosvid-stavlennia/> (дата звернення 30.10.2023 р.).

2. Корупція. [Електронний ресурс]. URL : <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%BE%D1%80%D1%83%D0%BF%D1%86%D1%96%D1%8F> (дата звернення 03.11.2023 р.).

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»: збірник матеріалів
VI Всеукраїнської науково-практичної конференції (5 грудня 2023 р.)*

3. Чому боротьба з корупцією в Україні відбувається так повільно? [Електронний ресурс]. URL :<https://kse.ua/ua/community/stories/chomu-borotba-z-korupsiyeyu-v-ukrayini-vidbuvayetsya-tak-povilno/>_(дата звернення 02.11.2023 р.).

4. Про причини корупції або корупціогенні фактори. [Електронний ресурс]. URL : <https://zakon.help/article/korupsiya-prichini-korupcii-korupciogenni-faktori?menu=168>_(дата звернення 30.10.2023 р.).

5. Корупція при ремонті доріг на Полтавщині: справу скеровано до суду. [Електронний ресурс]. URL : <https://nabu.gov.ua/news/novyny-korupsiya-pry-remonti-dorig-na-poltavshchini-spravu-skerovano-do-sudu/>_____(дата звернення 04.11.2023 р.).

6. Корупція у цифрах: як змінюється кількість покараних, оцінка українців і місце у рейтингах. [Електронний ресурс]. URL : <https://www.slovoidilo.ua/2021/07/23/infografika/suspilstvo/korupziya-cyfrax-yak-zminyuyetsya-kilkist-rokaranyh-oczinka-ukrayincziv-misce-rejtynhax> (дата звернення 25.10.2023 р.).

7. Наявні методи боротьби з корупцією. Національне агентство з питань запобігання корупції. [Електронний ресурс]. URL : https://uz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/EA015034_(дата звернення 25.10.2023 р.).

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»: збірник матеріалів
VI Всеукраїнської науково-практичної конференції (5 грудня 2023 р.)*

**Актуальні питання сучасної економічної науки:
матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної
конференції (м. Полтава, ПДАУ, 5 грудня 2023 р.)**

Підп. до друку 20.11.2023. Формат 60x90^{1/16}.
Ум. друк. арк. 23,3.
Гарнітура Times New Roman Суг.